

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE VIII

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- odczytuje teksty literackie, nieliterackie na poziomie dosłownym,
- rozpoznaje w tekście literackim podstawowe środki artystyczne: symbol, alegorię,
- zna gatunki epiki, liryki i dramatu, w tym: komedia, fraszka, pieśń, ballada, tragedia, epepeja
- odróżnia mowę zależną i niezależną,
- rozróżnia archaizmy i kolokwializmy,
- rozpoznaje imiesłów przysłówkowy i odmiany,
- podejmuje próbę tworzenia wypowiedzi pisemnych w następujących formach gatunkowych: rozprawka, przemówienie, list motywacyjny, CV,
- przeprowadza proste wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego,
- wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza,
- potrafi pamięciowo opanować fragment wiersza.

OCENA DOSTATECZNA

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:

- odczytuje teksty literackie, nieliterackie i inne teksty kultury na poziomie dosłownym oraz wyszukiwania i przetwarzania informacji i wyciągania wniosków na podstawie jednej przesłanki; czytając głośno, uwzględnia znaki interpunkcyjne,
- rozpoznaje w tekście literackim podstawowe środki artystyczne: symbol, alegorię,
- zna pojęcie komizmu, ironii,
- rozróżnia gatunki epiki, liryki i dramatu, w tym: pamiętnik, komedia, fraszka, pieśń, ballada, tragedia, epepeja
- wskazuje elementy dramatu,
- określa wartości etyczne i estetyczne poznawanych tekstów literackich i kulturowych,
- odróżnia mowę zależną i niezależną,
- dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy),
- rozumie znaczenie homonimów,
- rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu,
- rozpoznaje imiesłów przysłówkowy i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania,
- tworzy wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: rozprawka, CV, list motywacyjny, podanie, przemówienie, w wypowiedzi występują błędy kompozycyjne, językowe, ortograficzne i interpunkcyjne; niewłaściwa segmentacja tekstu, wykorzystuje środki retoryczne w redagowanej wypowiedzi argumentacyjnej,
- przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego,
- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, uzasadniając własne zdanie,
- rozpoznaje środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych,
- wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza,
- recytuje utwór literacki.

OCENA Dобра

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:

- odczytuje teksty literackie, nieliterackie i inne teksty kultury nie tylko na poziomie dosłownym, ale także wyszukuje i przetwarza informacje, podejmuje próbę określania głównej myśli utworu, w zasadzie poprawnie analizuje i interpretuje tekst literacki oraz

- dzieła sztuki, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; czytając głośno, wyraziście, uwzględnia znaki interpunkcyjne, intonację,
- rozpoznaje w tekście literackim podstawowe środki artystyczne: neologizm, symbol, alegorię,
 - zna pojęcie komizmu, ironii, rozpoznaje je w tekstach,
 - rozróżnia gatunki epiki, liryki i dramatu, w tym: pamiętnik, komedia, fraszka, pieśń, ballada, tragedia, epepeja i wymienia ich podstawowe cechy,
 - wskazuje elementy dramatu,
 - w interpretacji odwołuje się do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi,
 - określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich, literackich i kulturowych,
 - odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie,
 - dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy kolokwializmy),
 - używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców;
 - rozumie znaczenie homonimów,
 - rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu,
 - rozpoznaje imiesłów przysłówkowy, rozumie zasady jego tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie,
 - tworzy poprawne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka, podanie, CV, list motywacyjny, przemówienie, wywiad; w wypowiedzi występują błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne,
 - funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę,
 - przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego,
 - zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie,
 - rozpoznaje i rozróżnia środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych, określa ich funkcje,
 - wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza,
 - recytuje utwór literacki, zwracając uwagę na intonację, interpunkcję.

OCENA BARDZO DOBRA

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz

- odczytuje teksty literackie, nieliterackie i inne teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym, dokonuje trafnej analizy i interpretacji; w interpretacji utworów literackich i dzieł sztuki wykorzystuje potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; czytając głośno, wyraziście, przekazuje intencję tekstu, właściwie akcentuje wyrazy, wprowadza pauzę, stosuje odpowiednią intonację,
- rozpoznaje w tekście literackim podstawowe środki artystyczne: neologizm, symbol, alegorię i objaśnia ich rolę,
- zna pojęcie komizmu i ironii, rozpoznaje je w tekstach oraz określa ich funkcje,
- rozróżnia gatunki epiki, liryki i dramatu, w tym: pamiętnik, komedia, fraszka, pieśń, ballada, tragedia, epepeja i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich,
- wskazuje elementy dramatu,
- określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji, w interpretacji odwołuje się do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji,
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich i kulturowych,

- znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków,
- odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie,
- dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy); rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone, zna typy skrótów i skrótowców – określa ich funkcje w tekście,
- rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych, używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców,
- zna sposoby wzbogacania słownictwa,
- rozumie znaczenie homonimów,
- wyróżnia środowiskowe i regionalne odmiany języka,
- rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu,
- rozpoznaje imiesłów przysłówkowy, rozumie zasady jego tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie,
- rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny.
- tworzy poprawne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka, podanie, CV, list motywacyjny, przemówienie, wywiad; ma bogaty zasób słownictwa i potrafi go zastosować w swoich wypowiedziach, w wypowiedzi występują nieliczne błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne,
- rozpoznaje manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi,
- wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje;
- zna i prawidłowo stosuje w praktyce podstawowe zasady ortograficzne,
- recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem,
- rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania.

OCENA CELUJĄCA

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:

- tworzy bezbłędne wypowiedzi ustne i pisemne (pod względem treści, kompozycji, języka, ortografii, interpunkcji i układu graficznego) w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka, podanie, CV, list motywacyjny, przemówienie, wywiad; wykazuje się oryginalnością w podejściu do realizacji tematu, ma bogaty zasób słownictwa i potrafi go zastosować w swoich wypowiedziach,
- w bardzo dobrym stopniu opanował umiejętności z zakresu kształcenia kulturowego i językowego,
- rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji,
- rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,
- podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych.

FORMY I SPOSOBY OCENIANIA

- Podstawą wystawienia ocen śródrocznych i rocznych są następujące formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów:
 - obserwacja pracy ucznia na lekcji: techniki czytania, poziomu rozumienia tekstu i poleceń, wypowiedzania się, praktycznej sprawności językowej, notowania, zaangażowania w samodzielną pracę,
 - odpowiedzi ustne,
 - prace pisemne: sprawdziany, testy, kartkówki, wypracowania klasowe, zadania

- aktywizujące na lekcji; dyktanda, prace redakcyjne,
- praca w grupie,
 - recytacja, prezentacja ustna przygotowanego projektu.
- Kartkówki (mogą być niezapowiedziane) dotyczą jednego zagadnienia lub trzech ostatnich lekcji,
 - Sprawdziany i wypracowania klasowe są zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i zapisane w e-dzienniku.
 - Uczniowie nieobecni w szkole mają obowiązek nadrobić zaległości (notatka w zeszyte oraz zadania rozwiązywane na lekcji).
 - Uczniowie nieobecni w dniu sprawdzianu i/lub kartkówki mają obowiązek je napisać (ustalamy termin do 2 tyg. po powrocie po nieobecności).
 - Uczeń ma prawo do poprawy każdej oceny w terminie ustalonym z nauczycielem (do 14 dni od otrzymania oceny).
 - Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej brane są pod uwagę wszystkie oceny w dzienniku oraz systematyczność i praca ucznia na lekcji.

Lektury w klasie 8 (kolejność omawiania ustala nauczyciel na początku roku szkolnego):

1. *Pan Tadeusz* – Adam Mickiewicz,
2. *Reduta Orzona* – Adam Mickiewicz,
3. *Latarnik* – Henryk Sienkiewicz,
4. *Artysta* – Sławomir Mrożek
5. *Szyzyfowe prace* – Stefan Żeromski
6. *Kamienie na szaniec* – Aleksander Kamiński
7. *Dywizjon 303* – Arkady Fiedler

Na każdą ocenę wymagane jest przeczytanie wszystkich lektur obowiązkowych przewidzianych do omówienia na lekcjach języka polskiego w klasie ósmej.